JAS - Bantoanon Santiago 1997—2014
Santiago

SANTIAGO

KAG MGA PAUNANG BISAYA TUNGOR SA SUYAT NI

SANTIAGO

Kaling suyat ay ingsuyat ni Santiago (San. 1:1.) nak naging pinuno it mga nagtutu-o kang Kristo sa Herusalem pagkatapos it pagpaibabaw ni Hesus sa langit. (Bin. 12:17; 15:13; 21:18.) Siguro kaling Santiago ay hali o manghor ni Hesus nak waya nagtutu-o kang Hesus hastang Sida ay nabanhaw. (Mat. 13:55 ag Gal. 1:19.) Ingsuyat nida kali mga 20 tuig pagkatapos sa kamatayon ni Hesus. (Kali ay ingbibilang nak mga 50 A.D.)

Gingparaya kali ni Santiago sa tanang mga nagtutu-o kang Kristo, lalong-laloey kag ida mga kasimanwang Hudyo nak nag-iistar sa iba't-ibang mga nasyon. Maramong bagay kag ida gingsuyat dili. Gingsuyat nida kag tungor sa mga pobre ag mga manggaranon, kag pagpurba ag pagtintar, mga inggwa't pinilian sa inra isigkatawo, pagtu-o ag maadong binuhatan, kag yuba it tawo, kag kaayam nak halin sa Dios, ag kag inghalinan it pag-away-away, ag iba pa.

Usang bagay pa nak gusto ni Santiago nak ipaintyendi riling suyat ay kag pagtu-o it tawo ay waya't puyos kung hastang sa bisaya yang, kundi kag kamatuuran it ato pagtu-o ay dapat makikita sa ato binuhatan.

KAG SUYOR IT SUYAT NI SANTIAGO

Kag Pagpangamusta 1:1
Kag Pagpurba sa Ato Pagtu-o 1:2-27
Kag Paandam sa mga Inggwa it Pinilian 2:1-13
Kag Pagtu-o ag Kag Maadong Binuhatan 2:14-26
Kag Nahanungor sa Yuba it Tawo 3:1-12
Kag Kaayam nak Halin sa Dios 3:13-18
Kag Paandam Tungor sa mga Kalibutanhong Bagay-bagay 4:1-17

Kag Paandam sa mga Manggaranon 5:1-6
Kag Huling mga Laygay 5:7-20

Kag Suyat ni

SANTIAGO

1

KAG PAGPANGAMUSTA

[1] Mga pinalangga nakong kahalihan nak nagtutu-o kang Hesu-Kristo,
lalong-laloey kag ako mga kasimanwang Hudyo,[a]
nak nagpangkalat ag ngasing ay nag-iistar sa iba't-ibang parti it kalibutan.
Ako kamo ingpapangamusta.
Ako si Santiago, nak usang ulipon it Dios ag imaw ra it Ginoong Hesu-Kristo, kag nagsusuyat it kali.

KAG PAGPURBA SA ATO PAGTU-O

Kag Pagtu-o ag Pagpurba

[2] Mga pinalangga nakong hali sa pagtu-o, pag mag-abot sa inro kag mga iba't-ibang kahirapan, batuna gihapon ninro kali nak inggwa't rakong kasadya, [3] dahil ayam ra ninrong magiging matibay kamo sa inro pagtu-o pagkatapos ninrong malampasan kinang mga pagpurba. [4] Kada magtiis nak gador kamo hastang sa katapusan para talagang maging matibay kamo, agor maging husto kag inro pagkatawo, ag waya it kakuyangan kag inro kabuhi bilang mga nagtutu-o kang Hesu-Kristo.
[5] Pero kung inggwa raha sa inro it kuyang sa kaayaman, hagar sa Dios ag kamo ay Ida ataw-an, dahil kag Dios ay maatag magta-o sa tanang naghahagar, ag wayaey it pabayon nak mga bisaya. [6] Pero pag mahagar kamo sa Ida ay dapat magtu-o nak waya it pagruha-ruha nak ataw-an kamo, dahil kag nagruruha-ruha ay tuyar sa bayor nak

[a] **1:1** o “doseng lahi.”

ingraraya-raya yang it hangin kung hariin huypon. [7-8] Kag tawong tuyar it kina ay indi dapat mag-isip nak sida ay inggwa it mababaton halin sa Gino-o, dahil ngani sida ay nagruruha-ruha, ag pabag-o-bag-o it isip.

Kag Pobre ag Kag Manggaranon

[9] Kag pobreng hali sa pagtu-o ay dapat magkasadya sa pagpataas it Dios sa ida. [10] Ag imaw ra, kag manggaranong hali ay dapat magkasadya kung ipaubos sida it Dios dahil sa ida pagtu-o kang Kristo. Kumo miskin manggaranon sida, kag ida kabuhi ay malipas yang tuyar sa mga buyak it mga hilamunon nak marali magyadong. [11] Pag kataasey kag adlaw ag kauinitey, nagyayadong kag mga hilamunon ag natikrag kag inra mga buyak, kada bukoey sinra maganda. Tuyar kag manggaranon. Habang sahoy sida sa pagkamal it manggar, gulpi yang nak maabot sa ida kag kamatayon.

Kag Pagpurba ag Pagtintar

[12] Mas maado kag tawong nagtitiis it pagpurba hastang sa katapusan, dahil pagkatapos nida kinang maraugan, kag ida abatunon ay kag kabuhi nak waya't katapusan nak pay ida kuruna. Imaw kag ingpromisa it Dios sa mga nagpapalangga sa Ida.

[13] Kung inggwa it tawong ingtitintar, indi sida dapat magsiling nak, “Ingtitintar ako it Dios,” dahil kag Dios ay indi matintar maghimo it mayain, ag waya ra Sida gipapangtintar miskin kanin-o. [14] Dahil kag tawo ay natitintar kung nagpaparaya-raya sida ag nagpaparaog sa ida mga mayaing hanrom. [15] Ag kung kaling ida mga mayaing hanrom ay ida asunron, magkakasalang gador sida, ag kung magpadayon sidang magpakasala, kag apaabuton nida ay kamatayon ag kaparusahan.

[16] Mga pinalangga nakong hali sa pagtu-o, aya ninro giisipang gingtitintar kamo it Dios, [17] dahil kag Dios nak Tatay nak asa langit kag inghalinan it tanang maado, ag waya't kakuyangan sa Ida ingtata-o. Ngani, Sida kag Nagtuga it tanan nak naghahadag sa kalangitan, ag aber kinang tanan ay nagbabag-o it hitsura, kag Dios ay wayang gador igbabag-o. [18] Kabubut-on Nidang himuon kita nak Ida mga anak parayan sa ato pagtu-o sa Ida matuor nak mga bisaya. Inghimo Nida kina pramas kita kag kauna-unahan sa tanang Ida tinuga.

Kag Pagrungog ag Pagsunor sa mga Bisaya it Dios

19 Mga pinalangga nakong hali sa pagtu-o, tanra-e ninro kali. Dapat kita ay maging
maabtik sa pagpanimati, pero magrahan sa pagbisaya ag buko gulping mahangit,
20 dahil kag kahangit it tawo ay waya it maibubulig sa tawo para maging matarong sa
pagmuyat it Dios. 21 Kada tungni ninro kag tanang malaw-ay nak paghiwas ag tanang
klasing kayainan, ag sunra it inggwa't mapainubusong tagipusuon kag mga bisaya it
Dios nak natanom sa inro isip, dahil kali ay inggwa it gahom nak maluwas sa inro.
22 Indi ninro'g panimatian yang kag mga bisaya it Dios, kundi dapat ra kinang
tumanon. Dahil kung apanimatian yang ninro kina ag indi'g tumanon, pay ingluluko
yang ninro kag inro sarili. 23 Dahil kung inggwa it nagpapanimati sa mga bisaya it Dios,
pero waya nida kali gitutumana, sida ay tuyar sa tawong nagpapanalamin yang, 24 ag
aber inggwa sida it nakita nak dapat limpyuhon sa ida sarili, ay ingpabad-an yang nida
kina. Ag dahil raha, waya narugay pagkahalin nida sa salamin ay nalimtaney nida kag
ida hitsura. 25 Pero kag tawo nak nag-uusisa it maado ag perming nagtutuman sa
kasuguan it Dios nak waya't kakuyangan, ag imaw kag nagpapahilway sa tawo, ay
gingpapakamaado it Dios sa ida tanang inghihimo. Kumo sida ay buko tawong
nagpapanimati yang ag marali makalimot, kundi tawong nagtutuman it ida narunggan.
26 Kung gingpapamutang it tawo nak sida ay relihiyuso, pero daok ra magpugong it
ida yuba, kag ida pagka-relihiyuso ay waya it puyos, ag ingluluko yang nida kag ida
sarili. 27 Sa pagmuyat it Dios nak ato Tatay, kag relihiyon nak tama ag maado ay katong
nagbubulig sa mga ilo ag balo sa inra kahirapan, ag kag waya nararayhe it mga
kayainan dili sa kalibutan.

2

KAG PAANDAM SA MGA INGGWA IT PINILIAN

1 Mga hali nako sa pagtu-o, bilang mga nagtutu-o sa Ginoong Hesu-Kristo, nak
Mahimayaong Gino-o nak naggagahom sa tanan, dapat waya kita it pinilian sa
pagtratar sa ato isigkatawo. 2 Halimbawa, inggwa it ruhang tawo nak nagsuyor sa inro
pagtipon. Kag usa ay manggaranon nak nakasuksok it mga buyawang singsing ag
magandang baro. Ag kag usa ray ay pobreng tawo nak nakasuksok it baro nak

pus-awon ag di hakpoy. [3] Pagkasuyor it katong nakasuksok it maganda ay ingpalabi
ninro sida ag kamo ay nagsiling nak, “Sir, maley, dili ingkor sa maadong pwesto.”
Pagkatapos, nagsuyor ray katong pobreng tawo ag kamo ay nagsiling nak, “Tinrog yang
raha,” o “Sa sayog yangey ingkor.” [4] Di baga dahil sa inro inghimo ay inggwa kamo it
pinilian rutong ruhang tawo, ag inro inghuhusgaran kag inro isigkatawo dahil sa inro
mayaing kaisipan?

[5] Mga pinalangga nakong hali, panimati-i ninro kali. Ingpili it Dios kag mga pobre dili
sa kalibutan para maging mayaman sinra sa pagtu-o, ag makanunot sinra sa gingharian
it Dios nak Ida ingpromisa sa mga nagpapalangga sa Ida. [6] Pero kamo, inghihimo
ninrong kaluluoy kag mga pobre. Buko baga kag mga manggaranon kag nagpapahirap
ag nagraraya sa inro sa korte? [7] Buko baga sinra kag nagpapasipala sa halandong
ngayan ni Hesu-Kristo nak inro ingtutuuhan.

[8] Kung ingsusunor ninrong gador kag pinaka-importanting sugo it Dios nak ato Hari
nak nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak, “Palangga-a kag imo isigkatawo tuyar sa
pagpalangga nimo sa imo sarili,”[b] maado kag inro inghihimo. [9] Pero kung inggwa kamo
it pinilian sa pagtratar sa inro isigkatawo, kamo ay nagkakasala, ag mahadag nak gador
nak kag inro inghihimo ay kuntra sa kasuguan it Dios.

[10] Dahil ngani kag si-o mang waya gitutuman sa aber usa sa kasuguan it Dios ay pay
pareho sida sa tawong waya gitutumana kag tanang Ida kasuguan. [11] Kumo kag Dios
nak imaw kag nagsugo nak, “Indi magpangawatan,” ay imaw ra kag nagsugo nak, “Indi
magpangmatay.” Kada kung nakamatay kamo miskin waya kamo gipangawatan, ay
waya ra gihapon ninro gitumana kag kasuguan it Dios.[c]

[12] Kada ngani, dapat magrahan kita sa ato mga pamisaya ag mga inghihimo, dahil sa
palaabuton ahusgaran kita it Dios kumporme sa Ida kasuguan nak nagpapahilway sa
tawo sa inra kasal-anan. [13] Dahil kag tawo nak waya it kaluoy sa ida isigkatawo ay indi
ra gikaluy-an it Dios sa adlaw nak ahusgaran sida. Pero para sa tawo nak perming
maluluy-on, ay waya sida it ingkakahadlukan sa oras nak ahusgaran sida it Dios.

---

[b] **2:8** Lev. 19:18.

[c] **2:11** Exo. 20:13-14.

KAG PAGTU-O AG KAG MAADONG BINUHATAN

14 Mga hali nako sa pagtu-o, ni-o kag mapapakamos it usang tawo, kung masiling man
sida nak inggwa sida it pagtu-o, pero kag ida inghihimo ay waya gipapakitaan nak
inggwa sida it pagtu-o? Maluluwas ara sida parayan sa tuyar nak pagtu-o?
15 Halimbawa, kung inggwa kita it hali nak nakuyangan it pangyamit ag
pangadlaw-adlaw nak pagkaon, 16 ag inggwa it usa sa ato nak masiling sa ida nak,
“Kabay pang pakamaaduhon ka it Gino-o! Kabay pang indi ka magpayamig ag indi
magpagutom!” Pero waya ra sida gibubulig sa ida, ay ni-o kag puyos it kinang ida
ingsiling? 17 Kada ngani kung waya ra nato gipapakitaan kag ato pagtu-o parayan sa ato
mga inghihimo, ay waya ra kina it puyos.
18 Pero sabaling inggwa raha sa inro it magsiling, “Ikaw ay inggwa it pagtu-o ag ako
ay inggwa it maadong binuhatan.”
Kag ako isiling sa ida ay, “Pauno nako makikita kag imo pagtu-o kung indi ra nako
makita kag imo maadong binuhatan? Parayan sa ako maadong binuhatan ay inro
makikita kag ako pagtu-o.” 19 Nagpapati ka bagang ausa yang kag Dios? Maado! Pero
miskin mga mayaot ay nagpapati ra raha, ag nagpapanguyog pa sa kahadlok.
20 Pay buang-buang ka! Gusto pa baga nimong pamatuuran nako sa imo nak kag
pagtu-o nak waya gipapakitaan sa mga maadong buhat ay waya it puyos? 21 Buko baga
si Abraham nak ato ginikanan ay ginghimo it Dios nak matarong sa Ida pagmuyat
parayan sa ida pagtuman, tong gingsunor nida kag gingsugo it Dios sa ida nak matyon
kag ida anak nak si Isaac bilang halar sa Dios?[d] 22 Hay, nakita nimong kag ida pagtu-o
ag buhat ay rungan, ag kag ida pagtu-o ay nabug-os dahil sa ida binuhatan? 23 Parayan
raha natupar kag gustong bisayahon it Sagradong Kasuyatan nak nagsisiling, “Nagtu-o
si Abraham sa Dios, kada sida ay gingbilangey it Dios nak matarong,”[e] ag gingtawag pa
ngani sidang amigo it Dios. 24 Kada ngani makikita ninro nak kag tawo ay ingbibilang it
Dios nak matarong sa Ida pagmuyat dahil sa ida binuhatan, ag buko dahil sa ida
pagtu-o yang.
25 Tuyar ra kang Rahab, katong kabading nagbabaligya it ida sarili ruto sa banwa it

[d] **2:21** Hen. 22:1-14.

[e] **2:23** Hen. 15:6.

Jerico. Sida ay ginghimo it Dios nak matarong sa Ida pagmuyat dahil sa ida binuhatan it katong ingbaton nida kag mga sinugong manugtiktik nak taga-Israel, ag ingtudlo nida sa inra kag ibang rayan para indi sinra maabutan it ida mga kasimanwang taga-Jerico nak naghahanap sa inra.

[26] Kag ato dapat intyendihon dili ay kag pagtu-o nak indi makita kag bunga sa maadong binuhatan ay pay minatayey, dahil wayaey kali it puyos. Kali ay tuyar sa yawas it tawo kung hariing buyagey kag ispirito, ag imaw ra kali ay minatayey.

3

KAG NAHANUNGOR SA YUBA IT TAWO

[1] Mga hali nako sa pagtu-o, indi dapat maging manugtudlo it mga bisaya it Dios kag karamuan sa inro, dahil ayam ra ninrong kag paghusgar sa among mga manugtudlo ay mas istrikto. [2] Dahil ngani kitang tanan ay perming nakakasala, laloey sa ato pamisaya. Pero kung inggwa it tawong waya nakakasala sa ida pamisaya dahil maayam sida magpugong it ida yuba, ay waya ra it kakuyangan kag ida pagkatawo, dahil maayam ra sida magpugong it tanang parti it ida yawas.

[3] Halimbawa, kung kag yuba it kabayo ay inggwa it bukado para apasunuron kina aber hariin nak ato gusto, buko kag ida yuba yang kag ato inggagahuman kundi pati kag ida bug-os nak yawas. [4] Isipa ra kag tungor sa barko. Aber marako kina ag puyding ituy-og it makusog nak hangin, kina ay napapasalida gihapon it timon nak maisot aber hariin man gustuhon it timunel. [5] Tuyar ra kag yuba it tawo. Aber kina ay maisot yang nak parti it yawas, kaya kinang magmarako. Isipa kung pauno it rako kag sunog sa kayhasan nak mahihimo it maisot nak suga.

[6] Kag ato yuba ay puyding ikumpara sa kayado, dahil imaw kag parti it ato yawas nak inghahalinan it maramong klase it kayainan nak nagpapayain sa ato bug-os nak pagkatawo. Ngani, kaling kayainan ay halin kang Satanas, ag pay tuyar sa kayado nak halin sa impyerno nak padayong nagsusunog hastang sa katapusan it ato kabuhi.

[7] Kitang mga tawo ay inggwa it kakayahan nak pasunuron kag tanang klasing hadop, tuyar sa mga ilahas, mga pispis, mga nagkakamang tuyar sa sawa ag mga iba't-ibang nagrarangoy sa ragat. [8] Pero wayang gador it tawong makakapugong sa ida yuba, dahil

kina ay perming nakahanra nak magbuhi it mga mayain nak bisaya, pay puno it dalit, ag kali ay indi mapunggan.

9 Kali ay inggagamit nato sa pagdayaw sa Ginoong Dios nak ato Tatay, ag kali ay
ingagamit ra nato sa pagpasipala sa ato isigkatawo aber sinra ay inghuman it Dios nak
naambit nak gador sa Ida. 10 Mga hali nako, pauno naghahalin sa ausang yuba kag
pagdayaw sa Dios ag pagpasipala sa ato isigkatawo? Di baga buko tama kina! 11 Inggwa
baga it ausang tuburan kung hariin naghahalin kag malasang tubi ag matadam? 12 Mga
hali nako sa pagtu-o, inggwa baga it igos nak nagbubunga it olibo, o ubas nak
nagbubunga it igos? Waya! Ag imposible nak mahalin sa maasin nak tubi kag malasang
tubi.

KAG KAAYAM NAK HALIN SA DIOS

13 Inggwa baga sa inro it tawong maayam ag nakakaintyendi? Parayan sa ida
maadong binuhatan dapat ipakita nida kag ida kaayam nak inggwa it pagpaubos.
14 Pero kung mayain kag imo buot ag nahihili ka ag ingpapalabi yang nimo kag imo
sarili, ay indi ka dapat magmarako nak ikaw ay maayamey, dahil parayan raha ay
waya nimo gisusunra kag kamatuuran. 15 Kag tuyar nak kaayam ay buko halin sa Dios,
kundi halin yang dili sa kalibutan, sa mayaing kaisipan it tawo ag halin ra kang
Satanas. 16 Kumo kung hariin kag inggwa it nahihili ag nagpapalabi sa ida sarili ay hina
ra kag kaguluhan ag tanang klase it kayainan.

17 Pero kung kag Dios kag inghahalinan it kaayam it usang tawo, una sa tanan, limpyo
kag ida ing-iisip, maayam magpanimbang, mabuot, waya igbabay-a it pwersahan kag
ida gusto, maluluy-on, maado it binuhatan, waya't ingpapalabi ag buko pakitang tawo
yang. 18 Kag tawong maayam magpanimbang ay tuyar sa mangunguma nak nagtatanom
it maadong binhi, ag kag bunga it kina ay magiging maado kag pagpangabuhi it tanan.

4

KAG PAANDAM TUNGOR SA MGA KALIBUTANHONG BAGAY-BAGAY

Kag Inghalinan it Pag-away-away

1 Ni-o aboy kag inghahalinan it inro mga pag-away-away ag paghangit-hangitan?
Buko baga kina ay naghahalin sa inro mga hanrom para sa mga bagay nak
makakapasadya sa inro, nak nagtata-o it kaguluhan sa inro isip? 2 Inggwa kamo it mga
hanrom, ugaling indi kina mapasa-inro, kada hanra kamong magpangmatay. Ag inggwa
ra kamo it mga bagay nak inro inghihingabot nak gador, ugaling indi ninro kina
mabaoy, kada nag-aaway-away kamo ag naglalaban-labanan. Pero kag rason kung
asing waya kamo it kina ay dahil waya kamo naghahagar sa Dios. 3 Ag aber maghagar
man kamo, indi gihapon ninro kina mabaton, dahil buko tama kag inro rason kung
asing naghahagar kamo. Kag inro mga hanrom ay para yang sa inro sariling
kasadyahan.
4 Kamong mga tawo nak indi masaligan! Buko baga ninro ayam nak kung
ingpapalangga ninro kag mga bagay dili sa kalibutan ay hangit kamo sa Dios? Kada
aber sin-o nak nasasadyahan sa pag-iba sa mga naghihimo it kayainan dili ay naging
kaaway it Dios. 5 Sabaling ing-iisip ninro nak buko klaro kag ingpasuyat it Dios sa
Sagradong Kasuyatan dahil sa Ida rakong pagpalangga sa ato,

> “Kag Ispirito nak ingparaya it Dios para magtiner sa ato, ay buko Nida gusto nak
> mas ingpapalangga nato kag iba imbes nak Dios.”

6 Kali ay mahirap nak sunron, pero mas marako kag kaaduhan ag bulig Nida sa ato
pramas tama kag ato pagsunor sa Ida. Kada ingpasuyat ray Nida,

> “Ingkukuntra it Dios kag mga nagmiminataas, pero ingpapakita Nida kag kaaduhan
> sa mga mapainubuson.”[f]

7 Kada ngani magpasakop kamo sa Dios. Kuntraha si Satanas, ag mapayado sida sa
inro. 8 Magpayungot kamo sa Dios, ag mapayungot ra Sida sa inro. Kamong mga
makasal-anan, tungney kag inro mga mayaing buhat agor maging malimpyo kag inro

[f] **4:6** Kab. 3:34.

pagpangabuhi. Kamong mga nagruruha-ruha, tungney kina ag ita-o kag inro
tagipusuon sa Dios. [9] Dapat kamo ay malisor, magtibaw ag magpanambitan sa inro mga
kasal-anan. Kag inro paghayakhak ay bayduhe it pagtibaw, ag kag inro kasadya ay
bayduhe it pagkasubo. [10] Magpaubos kamo sa atubangan it Gino-o, ag kamo ay Ida
itaas.

Kag Paandam sa mga Nagpapanglibak sa Inra Isigkatawo

[11] Mga hali nako sa pagtu-o, aya kamo gipanglibak sa usa'g-usa. Kag nagpapanglibak o
nagbibisaya it mayain sa ida isigkatawo ay nagbibisaya ra it kuntra ag naghuhusgar sa
kasuguan it Dios. Pero kung ahusgaran ninro kag kasuguan it Dios, bukoey kamo
manugsunor kundi manughusgarey it kasuguan. [12] Wayaey it ibang nagta-o it Kasuguan
kundi Dios yang, ag Sida yang ra kag Manughusgar. Sida yang kag makakaluwas ag
makakaparusa sa tawo. Kada ngani sin-o kamo nak maghusgar sa inro isigkatawo?

Kag Paandam sa mga Hambugon

[13] Ay dey, panimati kamong mga nagsisiling nak, “Ngasing o insulip mapagto kami sa
usang syudad, ag ruto kami maistar it usang tuig para magnegosyo, adong mayaman
kami.” [14] Asi, ayam baga ninro kung ni-o kag matatabo insulip? Buko! Ni-o kag ato
kabuhi hay? Kina ay tuyar yang sa aso nak nagpaibabaw anay ag marugay-rugay ay
mawagitey. [15] Imbes nak kina, ay kali kag inro dapat isiling, “Kung abut-on it Ginoong
Dios, mabubuhi kita ag mahihimo nato kali o kina.” [16] Pero kamo, ingmamarakoey
ninro kag inro ahimuon, dahil hambugon kamo. Kag tanang tuyar nak pagmarako ay
mayain.

[17] Ngani, kung ayam it tawo kung ni-o kag dapat himuon ag waya nida gihihimu-a, ay
talagang nagkakasala sida.

5

KAG PAANDAM SA MGA MANGGARANON

[1] Kamong mga manggaranon, panimati-i ninro ako. Dapat magtinibaw kamo ag
magpanambitan dahil sa mga kalisuran nak maabotey sa inro. [2] Mayunotey kag inro
manggar ag akaunoney it mga subok kag inro mga baro. [3] Maitomey ra kag inro mga

pilak ag buyawan, ag kinang inra pag-itom ay imaw it matestigo tungor sa inro kaisnak, ag dahil raha kamo ay aparusahan nak gador. Ngani, kinang inro tinipon nak nag-itomey ay magiging tuyar sa kayado nak nagkakaon it inro yawas. Kanugon dahil karamoey kag inro tinipon ag mayungotey kag huling adlaw. [4] Isipa kag suhoy nak inro ing-inak sa mga nag-aani sa inro bukir. Kina ay pay nag-uukaw bilang pagtestigo laban sa inro. Ag kag pagpakitluoy it mga nag-ani rabuno ay nakaabot sa Gino-o nak Makagagahom.

[5] Nagpakasawa kamo sa inro kabuhi dili sa duta, ag ing-aakas ninro kag inro kabuhi para yang sa inro sariling kasadyahan. Puyde kamong ikumpara sa baka nak ingpapataba, nak buko ninra ayam nak mayungotey sinra giyu-yuon. [6] Ag buko yang kina. Ing-akusar pa ninro ag ingpangmatay kag mga tawong waya it sala sa inro ag waya gilalaban sa inro.

KAG HULING MGA LAYGAY

Kag Nahanungor sa Pagtiis

[7] Kada, mga hali nako sa pagtu-o, kamo ay dapat matiniison hastang sa pagbalik it Gino-o. Isipa ninro kag mga mangunguma. Nagtitiis sinra sa paghuyat hastang kag tanom ay magpamunga ag maghinog. Ingbabantayan nak gador ninra kag pag-inuyan sa tamang mga panahon. [8] Tuyar ra, kamo ay dapat maging matiniison ag pakusugon kag inro buot sa paghuyat sa pagbalik it Gino-o. [9] Mga hali nako, aya kamo gibasuy-basuyan agor indi kamo gihusgaran ag parusahan it Dios, dahil pay hinaey kag Manughusgar sa pwertahan.

[10] Rumruma ninro kag ehemplo it mga propeta nak ingparaya it Dios pramas magbantala it Ida mensahe sa mga tawo, ag patuyaran sinra. Dahil aber maramong hirap kag inra narayanan ay mahaba gihapon kag inra pasensya sa pagtiis ag nagpadayon sinra sa inra pagtu-o. [11] Ag ingsisiling nato ngasing nak gingpakamaado it Dios kinang mga tuyar nak nagpursige sa inra pagsunor sa Dios. Narungganey ra ninro kung pauno nagpursige si Job aber maramong hirap kag ida narayanan, ag nakitaey ra ninro kung pauno gihapon natuman kag maadong plano it Dios sa ida kabuhi, dahil abang buot ag maluluy-on kag Dios.

[12] Kada ngani, mga hali nako, una sa tanan, aya kamo gisumpa parayan sa pagsiling

nak saksi nako kag langit o duta o miskin ni-o mang butang. Magsiling yangey kamo nak, “Oho” kung “Oho,” ag “Buko” kung “Buko,” agor indi kamo maparusahan it Dios.

Kag Nahanungor sa Pagpangamuyo

13 Kung inggwa raha sa inro it nakakarayan it hirap, sida ay dapat magpangamuyo sa
Dios. Kung inggwa ra raha sa inro it nagkakasadya, sida ay dapat magkanta it
pagdayaw sa Dios. 14 Ag kung inggwa ra it di sakit raha sa inro, sida ay dapat
magpatawag it mga nagpapamuno sa mga nagtutu-o pramas pangamuyuan sida,
habang ingbabanlusan ninra it lana sa pangayan it Gino-o. 15 Kag inra pangamuyo nak
basi sa inra pagtu-o sa Ginoong Hesus, ay imaw kag makakauli it ida sakit, dahil
apaaduhon sida it Gino-o. Ag usa pa kung nakasala man sida, apatawaron ra sida it
Dios. 16 Kada pahadagan kag inro kasal-anan sa usa'g-usa ag magpangamuyuan kamo
agor kamo ay mag-ado, dahil karako kag nahihimo it pangamuyo it mga maadong tawo
nak nagtutuman sa Dios.
17 Isipa ra si propeta Elias. Sida ay tawo nak kapareho yang nato, pero tong sida ay
nagpangamuyo it hugot nak indi mag-uyan,[g] ay natuman matuor kina ag waya talaga
giuyan sa suyor it tatlong tuig ag an-om nak buyan. 18 Pagkatapos nak natabo kina,
nagpangamuyo ray sida nak mag-uyan, ag talagang nag-uyan ray gani ag nagbunga kag
mga tanom.[h]
19 Mga hali nako sa pagtu-o, kung inggwa it usa sa inro nak nagpayado sa tamang
pagsunor sa Dios, ag inggwa sa ida it maraya pabalik, 20 ay sida nak maraya pabalik
rutong tawong nakakasala pramas ida talikuran kag ida mayain nak inghihimo, ay sida
kag masalbar sa kamatayon ag kaparusahan rutong tawo nak ida ingraya, ag kag
maramong sala it katong tawo ay mapapatawar dahil sa ida.

[g] **5:17** Basaha sa 1 Hari 17:1 ag 18:1.

[h] **5:18** Basaha sa 1 Hari 18:42-45.